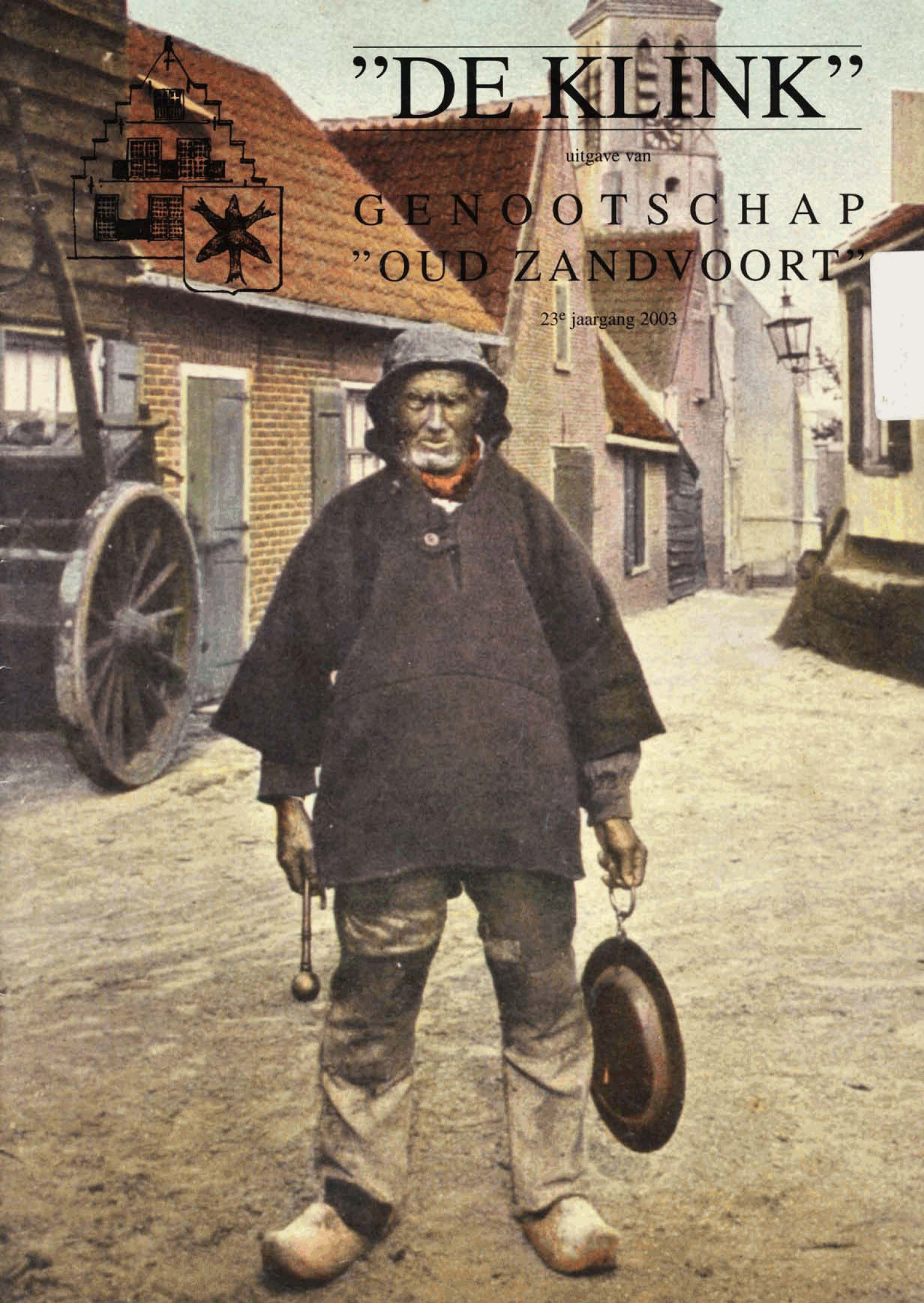

"DE KLINK"

uitgave van

GENOOTSCHAP
"OUD ZANDVOORT"

23^e jaargang 2003

Op 9 juni werd monseigneur J. Aengenent, bisschop van Haarlem in optocht ingehaald vanaf de Tol. Het was een coming out van wat in het Noorden eeuwenlang binnen de kerkmuren bleef.

Het ontwerp

De architectuur van de kerk was heel anders dan in de 19e eeuw gebruikelijk was. Grootvader Pierre Cuijpers, bouwer van o.a. het Rijksmuseum en het station van Amsterdam, gold als de vernieuwer van de gotiek. In de neogotiek werden kerken gebouwd naar het voorbeeld van de middeleeuwse gotische kathedralen. Het grondplan had de vorm van een latijns kruis en een opbouw met een hoog middenschip met vensters in de muren boven de zijbeuken. De kerk was hoog en moest in alles naar het hogere wijzen. Er was een grote afstand tussen het rituele gebeuren en het "volk". Nu groeide het besef, dat men niet alleen de mis kon "horen", maar ook zou moeten kunnen zien wat aan het altaar gebeurde. De in de jaren 1920 en '30 gebouwde kerken hebben daarom vaak smalle zijbeuken en een hoog en breed middenschip, waardoor bijna alle gelovigen in het middenschip een plaats vonden. Er was dan ook een levendige handel om plaatsen in een kerkbank. De uitdrukking "vaste plaats" en plaatsengeld kennen we gelukkig in de jaren vijftig niet meer. Daarmee was ook een einde gekomen aan de schandelijke "armenbankjes".

De nieuwe Agathakerk vertoont qua stijl veel kenmerken van de z.g. Amsterdamse School. Het postkantoor in Haarlem aan de Anegang en het V&D gebouw zijn daar voorbeelden van. Het gebouw werd als één decoratief geheel opgevat. Versierelementen werden in het plan opgenomen (in navolging van Berlage). Vrij sterke horizontale accenten in de gevelindeling. Baksteenversiering naast sculpturen in natuursteen en hout. In de versiering werden elementen van art-déco meegenomen. Dat laatste is in de Agathakerk goed te zien aan de strakke lijnen en ook in de glas-in-loodramen in prachtig fel Zandvoorts geel en blauw, en abstract van vorm.

Lourijsen

In 1928 waren alle glas-in-loodramen hetzelfde als de lage ramen langs de zijbeuken nu. Het zal een strijdpunt blijven of de kerk er mooier op geworden is met de nieuwe glas-in-loodramen van 1948. Pastoor van Diepen vond de kerk veel te kaal. Hij en met hem veel parochianen hielden van plaatjes, van voorstellingen van heiligen, aan wie je je kon optrekken. De Haarlemse kunstschilder L. Lourijsen kreeg opdracht ramen te ontwerpen. Daarop kwamen symbolen uit geliefde liederen, zoals het pinksterlied "Veni, sancte spiritus" en symbolen van de zeven sacramenten. Ook heiligen, die met de geschiedenis van Zandvoort verbonden

Eerste steenlegging van de nieuwe Agatha kerk: 13 maart 1928

